

Stand van zaken: Ontwikkeling van de WISC-V^{NL} Informatie vanuit het VFD i.s.m. de BFP Sectie Psychodiagnostiek

Mark Schittekatte, dd. 15 oktober 2017

Naar aanleiding van diverse vragen over de WISC-V^{NL} bracht het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek vzw ("KcD"), al dd. 21 september 2017, een nieuwsbrief uit met een stand van zaken over de ontwikkeling van dit instrument, zie <http://www.kwaliteitscentrumdiagnostiek.be/nieuws/>

We sluiten ons aan, bij de boodschap(pen) van het "KcD" in dat verband, maar willen wel nog wat aanvullende informatie meegeven.

Het doel van de revisie van de WISC-III^{NL} was het aansluiten bij nieuwe theoretische inzichten op het gebied van intelligentie, het up-to-date brengen van de normen en het toevoegen van nieuwe subtests en nieuwe indexscores. De grootste verandering is misschien wel het schrappen van het Verbale (V) IQ en Performale (P) IQ. De oude V-P gedachte is dan ook (eindelijk) verlaten bij de laatste, maar meest gebruikte Wechlertelg... De WISC-V^{NL} berekent het Totaal IQ en vier (en misschien blijkt na de psychometrie vijf) factorscores, namelijk *Verbaal Begrip*, *Perceptuele Redeneerfactor*, *Werkgeheugen* en *Verwerkingssnelheid*. Hierbij wordt de nadruk niet meer zozeer gelegd op het IQ-getal als maat voor intelligentie, maar ligt de focus eerder op een cognitief vaardigheidsprofiel waarbij de sterktes en zwaktes van het kind of de jongere aan bod komen. Dit biedt dan ook meer handvaten om handelingsgerichte adviezen uit te werken en het CHC model is toetsbaar op deze nieuwe WISC.

Retroacta:

In november 2015, na bijna een jaar onderhandelen, ondertekent het VFD een contract met Pearson om data aan te leveren voor het WISC-V^{NL} project. Het hoofdargument om in te gaan als VFD, op de vraag om data te verzamelen in dit project is éénduidig: zorgen voor een kwaliteitsvolle dataverzameling bij dit meest gebruikte psychodiagnostisch instrument in Vlaanderen, m.a.w. kwaliteitsgarantie via het verzamelen met verenigde Vlaamse krachten binnen het VFD.

Voorafgaand werd het advies ingeroepen van Vlaamse taal- en biasexperten, met als doel het opsporen van cultuur-, geslachts- en/of regio- gevoelige items. Ook een overleg tussen Vlaamse psychometristen en Pearson hun psychometrist werd georganiseerd vanuit het VFD, samen met het "KcD", met uitgebreide discussies o.a. over het hanteren van continue normeringsmodellen.

In eerste fase van Vlaamse dataverzameling, na een bescheiden "Try out" door Pearson georganiseerd, ging een "pilot-onderzoek" door via afnames gerealiseerd met goed opgeleide testleiders in HOWEST, VIVES en de VUB. Er bleken bevredigende validiteits- en betrouwbaarheidsindicatoren.

Van september 2016 tot september 2017 liepen volgende data verzamelingen, in Vlaanderen:

- aan HOWEST, VIVES en de UGent werden meer dan 400 Vlaamse kinderen/jongeren met de WISC-V getest met het idee, samen met de Nederlandse data, tot normen te komen
- aan de KULeuven werden kinderen en jongeren met zeer sterke cognitieve vaardigheden (N = 32) getest
- aan Thomas More werden laagbegaafden (N = 30) getest en neventestonderzoek (N = 50 met WAIS-IV en WPPSI-III) uitgevoerd
- aan de UGent werden 55 hertestingen georganiseerd

- er zijn nog plannen/ideeën om aan de VUB onderzoek te doen bij “TMA allochtonen”, en via een COS en/of “ZNA UKJA” kunnen ook nog klinische studies opgezet worden als de normen er zijn.

De steekproeftrekking in Vlaanderen hield rekening met acht variabelen (leeftijd, geslacht, regio, schoolniveau, schoolnet, SES, etniciteit & urbanisatie) en de stratificatiecriteria en bijhorende streeftabellen werden uitgewerkt door het *Kwaliteitscentrum Diagnostiek* vzw. De *Sectie Psychodiagnostiek van de BFP* werd ook bij dit proces betrokken.

Huidige stand van zaken, toekomstplannen en advies

Tot op heden kan het “KcD” nog geen advies formuleren over de kwaliteit van de WISC-V^{NL} en het gebruik ervan in Vlaanderen, de laatste data werden nl. nog deze zomer verzameld. In het beste geval komt er in november een psychometrische handleiding met alle details en resultaten. Momenteel is het aan de testontwikkelaar (Pearson B.V.) om de data uit Vlaanderen en Nederland te analyseren. Het *Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek* heeft momenteel geen inzage in de Vlaamse normeringsdata. Pas na vrijgave van de resultaten door Pearson zal men overgaan tot een beoordeling van het instrument en de Vlaamse normeringsdata in het bijzonder. Hierbij wijst het “KcD” erop dat deze beoordeling enkel gericht zal zijn op de Vlaamse data.

In Vlaanderen is het *Vlaams Forum voor Diagnostiek* de instantie die data verzamelt maar in Nederland was dat Pearson zelf. De Commissie Testaangelegenheden Nederland (COTAN) zullen de Nederlandse data beoordelen. Daar het een Nederlands-Vlaams instrument betreft, zijn beide beoordelingen cruciaal om een algemeen advies te vormen over de kwaliteit van de WISC-V^{NL}. Een afgewerkte beoordeling door het “KcD” én de COTAN zal ten vroegste in de periode februari – april 2018 afgewerkt zijn.

Ook wij zijn op de hoogte van verschillende groepsaankopen of aanbiedingen van “voorverkoop”, en daar kunnen wij enkel over meegeven:

- de aangegeven timing om in te gaan op deze aanbiedingen is: *“nog te factureren in 2017”*; tegen dan kan een volledig kwaliteitsadvies over het gebruik ervan in Vlaanderen niet klaar zijn. Wel is er een momenteel een garantie afgedwongen in deze gevallen: *“Omdat er bij levering het COTAN oordeel of KcD advies nog niet bekend zullen zijn, geeft Pearson een 'kwaliteitsgarantie' af waarbij we garanderen dat mocht er een oordeel een onvoldoende bevatten op het onderdeel normen, Pearson inspanningen zal leveren totdat dit onderdeel een minimaal 'voldoende' oordeel ontvangt.”*
- bekijk bij elke aanbod het aandeel in prijs van Q-Global (lijkt ons heel nuttig!) én vooral Q-Interactief (digitale afname). Vooral over deze laatste is er o.i. momenteel nog niet voldoende equivalentie-evidentie voor gebruik in de Vlaamse context. We gaan zo snel mogelijk hier verder onderzoek rond plannen (zie wel bv. http://www.helloq.com/content/dam/ped/ani/us/helloq/media/Technical-Report_WISC-V_092514.pdf)
- Via de *BFP Sectie Psychodiagnostiek* is er een “rechtstreekse lijn” met het RIZIV om de WISC-V^{NL} onmiddellijk na “groen licht” van het “KcD” én de COTAN op de limitatieve lijsten te plaatsen (datum voor herziening voorlopig 1 maart 2018).

We houden je op de hoogte!